

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 47 a och 47 b § lagen om specialiserad sjukvård

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om specialiserad sjukvård ändras så, att man till en kommun eller samkommun som är huvudman för ett sjukvårdsdistrikt eller en hälsovårdscentral kan betala ersättning också för kostnader som föranleds av tjänstgöring som fullgörs vid sjukhus eller hälsovårdscentraler av personer som är medborgare i stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som avlagt grundexamen för läkare eller tandläkare utomlands. Ersättning skall betalas för tjänstgöring som förutsätts av nämnda personer för att de skall erhålla det tillstånd eller den rätt att utöva yrke som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, samt för

tjänstgöring som förutsätts av utlänningar som erhållit tillstånd eller rätt att utöva yrke för att de skall kunna utöva yrket självständigt. Genom ändringarna försöker man underlätta möjligheterna för dessa personer att delta i praktik. I lagen föreslås dessutom en teknisk justering som föranleds av grundlagen samt en av de ovan avsedda ändringarna föranledd justering av teknisk natur gällande betalningssättet i fråga om ersättningarna.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2002 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid ingången av 2002.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt 47 a § 3 mom. lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989) betalas till en kommun eller samkommun som är huvudman för ett sjukvårdsdistrikt eller en hälsovårdscentral på kalkylmässiga grunder ersättning av statsmedel för kostnader som föranleds av utbildning enligt 4 § förordningen om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården (1435/1993) och för kostnader som föranleds av praktisk tjänstgöring för

legitimerade tandläkare enligt 6 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994). Ersättningen baserar sig på antalet personer som utbildas och på antalet utbildningsmånader.

Enligt 2 § förordningen om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården kan till sådan utbildning som avses i förordningen antas den som är finsk medborgare eller medborgare i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) och som avlagt medicine licentiatexamen i

Finland eller sådan motsvarande examen utomlands som hör till fordringarna för utövande av läkaryrket. Bestämmelserna i 6 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården gällande praktisk tjänstgöring för legitimerade tandläkare gäller personer som avlagt grundexamen för tandläkare i Finland samt finska medborgare eller medborgare i en annan stat inom EES som avlagt sin examen annanstans. Bestämmelserna i förordningen om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården och 6 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården gäller således inte medborgare i stater utanför EES som avlagt grundexamen för läkare eller tandläkare utomlands.

Rättskyddscentralen för hälsovården kan med stöd av 13 § lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) bevilja medborgare i stater utanför EES som avlagt grundexamen för läkare eller tandläkare utomlands tillstånd eller rätt att utöva yrke. För erhållande av tillstånd eller rätt krävs enligt 14 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården att personen har fullgjort den tjänstgöring, genomfört de tilläggsstudier och genomgått det förhör för utredande av yrkesskickligheten som rättskyddscentralen för hälsovården eventuellt föreskriver så att hans kompetens motsvarar en motsvarande utbildning i Finland samt att han visat att han har tillräckliga språkkunskaper. Som ovan nämnd tjänstgöring förutsätts i praktiken i allmänhet sex månaders, i vissa fall även längre, tjänstgöring vid sjukhus eller hälsovårdscentral.

Det tillstånd och den rätt att utöva yrke som avses i 13 § lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården berättigar ovan avsedda personer att utöva yrket vid verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och inom socialvården under ledning och tillsyn av en legitimerad yrkesutbildad person med rätt att självständigt utöva yrket i fråga. För att erhålla rätt att självständigt utöva yrket skall medborgare i stater utanför EES som avlagt grundexamen för läkare utomlands avlägga en tvåårig utbildning som motsvarar den

utbildning som avses i förordningen om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården. För att medborgare i stater utanför EES som avlagt grundexamen för tandläkare utomlands skall erhålla rätt att självständigt utöva yrket förutsätts att de fullgör en sex månaders tjänstgöring som motsvarar den praktiska tjänstgöring för legitimerade tandläkare som avses i 6 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

I praktiken har det visat sig att utländska läkare och tandläkare har svårt att få delta i speciellt den sex månaders praktik vid sjukhus eller hälsovårdscentraler som krävs för att de skall erhålla tillstånd eller rätt att utöva yrke. För att det skall bli lättare att delta i praktik föreslås att 47 a § 3 mom. lagen om specialiserad sjukvård ändras så, att man till en kommun och samkommun som är huvudman för ett sjukvårdsdistrikt eller en hälsovårdscentral skall kunna betala ersättning för kostnader som föranleds av tjänstgöring som baserar sig på 14 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Ersättning skall dock inte betalas till den del tjänstgöringen eventuellt överskrider sex månader.

På motsvarande sätt föreslås att man till en kommun och en samkommun som är huvudman för ett sjukvårdsdistrikt eller en hälsovårdscentral skall kunna betala ersättning också för kostnader som åsamkas dem av sådan utbildning för personer som erhållit i 13 § lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården avsett tillstånd eller avsedd rätt att utöva yrke som är jämförbar med utbildning enligt förordningen om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården och av tjänstgöring som är jämförbar med tjänstgöring enligt 6 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Om beloppet av ersättningarna skall bestämmas genom förordning som med stöd av 47 b § 1 mom. lagen om specialiserad sjukvård utfärdas av social- och hälsovårdsministeriet. Den ersättning som avses i lagens 47 a § 3 mom. uppgår 2001 till 6 000 mk i månaden för varje person som deltar i utbildning. Vid beredningen av propositionen har avsikten varit att den

ersättning som betalas för kostnaderna för utbildning som är jämförbar med tilläggsutbildning för läkare inom primärvården och för tjänstgöring som är jämförbar med praktisk tjänstgöring för tandläkare skall vara lika stor som den ersättning som betalas för kostnaderna för tilläggsutbildning för läkare inom primärvården och praktisk tjänstgöring för tandläkare. Avsikten har också varit att den ersättning som betalas för kostnaderna för tjänstgöring som baserar sig på 14 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården skall vara hälften av denna summa med beaktande av att löneutgifterna för sistnämnda tjänstgöring är avsevärt mindre än i de förra fallen.

Enligt 47 b § 1 mom. lagen om specialiserad sjukvård skall social- och hälsovårdsministeriet utfärda bestämmelser om beloppet av ersättningen för läkar- och tandläkarexamina och vikten av de vetenskapliga publikationerna och deras pris per enhet samt meddela andra föreskrifter om grunderna för och användningen av ersättningen. En teknisk justering som föranleds av 80 § grundlagen föreslås i momentet på så sätt att det konstateras att bestämmelser om ovan nämnda frågor utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

I lagens 47 b 2 mom. konstateras bland annat att länsstyrelsen till kommunen eller samkommunen halvårsvis betalar ersättning för tilläggsutbildning för läkare inom primärvården och för praktisk tjänstgöring för legitimerade tandläkare på grundval av en ansökan som kommunen eller samkommunen gör. Det föreslås att bestämmelsen ändras så, att man i den hänvisar till de ersättningar som avses i 47 a § 3 mom., varvid det betalningssätt i fråga om ersättningen som nämns i bestämmelsen också gäller de ersättningar som ingår i propositionen.

2. Propositionens verkningar

Statens ersättning till verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården för de kostnader som föranleds av läkar- och

tandläkarutbildningen uppgår 2002 till totalt 74 170 000 euro, varav 52 600 000 euro betalas till samkommuner som upprätthåller ett universitetssjukhus för de kostnader som föranleds av grund- och specialiseringsutbildning för läkare och tandläkare. Det totala beloppet av ersättningen för kostnaderna för specialiseringsutbildning för läkare inom övriga verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården beräknas bli ca 11 200 000 euro och ersättningen för kostnaderna för specialiseringsutbildning för tandläkare ca 610 000 euro. På motsvarande sätt beräknas totalbeloppet av ersättningen för kostnaderna för tilläggsutbildningen för läkare inom primärvården bli ca 9 400 000 euro och ersättningen för kostnaderna för praktisk tjänstgöring för tandläkare bli ca 360 000 euro.

Antalet medborgare i stater utanför EES som avlagt grundexamen för läkare eller tandläkare utomlands och som ännu inte har erhållit sådant tillstånd eller sådan rätt att utöva yrke som avses i 13 § lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården uppskattas vara ca 200. En del av dem har dock redan fullgjort den tjänstgöring som baserar sig på 14 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Utgående från en uppskattning att 75 personer fullgör tjänstgöringen 2002 och att man i ersättning för tjänstgöringen till kommuner eller samkommuner som är huvudmän för sjukhus eller hälsovårdscentraler betalar 505 euro i månaden, betalas år 2002 i kostnadsersättning 227 250 euro.

Antalet läkare och tandläkare som har sådant tillstånd eller sådan rätt att utöva yrke som avses i 13 § lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är drygt 80. Utgående från en uppskattning att 40 personer deltar i utbildning som är jämförbar med tilläggsutbildning för läkare inom primärvården och fullgör tjänstgöring som är jämförbar med praktisk tjänstgöring för tandläkare år 2002, och att ersättningen för tjänstgöringen till kommuner och samkommuner som är huvudmän för sjukhus eller hälsovårdscentraler är 1010 euro i månaden, betalas i kostnadsersättning 484

800 euro år 2002.

Med beaktande av att man åren 1993—1997 antog 140 färre studerande till studier för medicine licentiatexamen än tidigare år och att antalet personer som avlagt medicine licentiatexamen och som söker sig till tilläggsutbildning för läkare inom primärvården fram till 2004 på motsvarande sätt kommer att vara mindre än under tidigare år, kan de föreslagna ändringarna genomföras inom ramen för det anslag som reserverats för ändamålet. Ändringarna bedöms inte heller inverka på beloppet av andra ersättningar som baserar sig på bestämmelserna i 47 och 47 a § lagen om specialiserad sjukvård.

Genom de föreslagna ändringarna i 47 a § 3 mom. lagen om specialiserad sjukvård underlättar man möjligheterna för medborgare i stater utanför EES som avlagt grundexamen för läkare eller tandläkare utomlands att delta i den praktik vid sjukhus och hälsovårdscentraler som förutsätts av dem. Därmed förbättras också deras möjligheter att komma in på arbetsmarknaden. Ändringarna bidrar således till att underlätta den ökande läkarbristen under de närmaste åren.

Lagförslag

Lag

om ändring av 47 a och 47 b § lagen om specialiserad sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 1 december 1989 om specialiserad sjukvård (1062/1989) 47 a § 3 mom. och 47 b § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 1115/1999, som följer:

47 a §

Till en kommun eller samkommun som är huvudman för ett sjukvårdsdistrikt eller en hälsovårdscentral betalas på kalkylmässiga grunder ersättning av statsmedel för kostnader som föranleds av tjänstgöring som avses i 14 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994) och utbildning enligt 4 §

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Utlåtanden om propositionen har begärts hos undervisningsministeriet, finansministeriet, rättsskyddscentralen för hälsovården och Finlands Kommunförbund. De ändringsförslag som har framställts i utlåtandena har beaktats i mån av möjlighet.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2002 och avses bli behandlad i samband med den.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2002.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Bilaga
Parallelltext

Lag

om ändring av 47 a och 47 b § lagen om specialiserad sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 1 december 1989 om specialiserad sjukvård (1062/1989) 47 a § 3 mom.
och 47 b § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 1115/1999, som följer:

Gällande lydelse

47 a §

Till en kommun eller samkommun som är huvudman för ett sjukvårdsdistrikt eller en hälsovårdscentral betalas på kalkylmässiga grunder ersättning av statsmedel för kostnader som föranleds av utbildning enligt 4 § förordningen om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården (1435/1993) och för kostnader som föranleds av praktisk tjänstgöring för legitimerade tandläkare enligt 6 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994). Ersättningen baserar sig på antalet personer som utbildas och på antalet utbildningsmånader.

47 b §

Social- och hälsovårdsministeriet bestämmer beloppet av ersättningen för läkar- och tandläkarexamina samt vikten av de vetenskapliga publikationerna och deras pris per enhet samt utfärdar andra föreskrifter om grunderna för och användningen av ersättningen.

Föreslagen lydelse

47 a §

Till en kommun eller samkommun som är huvudman för ett sjukvårdsdistrikt eller en hälsovårdscentral betalas på kalkylmässiga grunder ersättning av statsmedel för kostnader som föranleds av *tjänstgöring som avses i 14 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994)* och utbildning enligt 4 § förordningen om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården (1435/1993) och *därmed jämförbar utbildning samt* för kostnader som föranleds av praktisk tjänstgöring för legitimerade tandläkare enligt 6 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården *och därmed jämförbar tjänstgöring*. Ersättningen baserar sig på antalet personer som utbildas och på antalet utbildningsmånader. *Ersättning betalas dock inte för tjänstgöring som avses i 14 § förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården till den del tjänstgöringen överskrider sex månader.*

47 b §

Bestämmelser om beloppet av ersättningen för läkar- och tandläkarexamina, vikten av de vetenskapliga publikationerna och deras pris per enhet samt om grunderna för och användningen av ersättningen utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Länsstyrelsen betalar ersättning enligt 47 § 1 och 2 mom. till samkommuner som är huvudmän för universitetssjukhus samt ersättning enligt 47 § 3 mom. till kommuner eller samkommuner som är huvudmän för verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, till statliga sinnessjukhus och till andra serviceproducenter. Till en serviceproducent som avses i 47 a § 2 mom. betalar länsstyrelsen halvårsvis ersättning för läkarnas och tandläkarnas specialiseringsutbildning utgående från en ansökan som kommunen, samkommunen, det statliga sinnessjukhuset och någon annan serviceproducent har gjort och som baserar sig på ett utbildningsprogram som universitetet har godkänt. Länsstyrelsen betalar halvårsvis ersättning för tilläggsutbildning för läkare inom primärvården och för praktisk tjänstgöring för legitimerade tandläkare till kommunen eller samkommunen på grundval av en ansökan som kommunen eller samkommunen gör.

Länsstyrelsen betalar ersättning enligt 47 § 1 och 2 mom. till samkommuner som är huvudmän för universitetssjukhus samt ersättning enligt 47 § 3 mom. till kommuner eller samkommuner som är huvudmän för verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, till statliga sinnessjukhus och till andra serviceproducenter. Till en serviceproducent som avses i 47 a § 2 mom. betalar länsstyrelsen halvårsvis ersättning för läkarnas och tandläkarnas specialiseringsutbildning utgående från en ansökan som kommunen, samkommunen, det statliga sinnessjukhuset och någon annan serviceproducent har gjort och som baserar sig på ett utbildningsprogram som universitetet har godkänt. Länsstyrelsen betalar *halvårsvis den ersättning som avses i 47 a § 3 mom.* till kommunen eller samkommunen på grundval av en ansökan som kommunen eller samkommunen gör.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.
